

บทที่ 4

การศึกษาเฉพาะกรณี

การดำเนินการพัฒนาองค์กรของสำนักงานศึกษา¹

สำนักงานศึกษาเป็นหน่วยงานหนึ่งของกรุงเทพมหานคร อันมีหน้าที่รับผิดชอบในงานด้านการศึกษา ตลอดจนควบคุมดูแลการปฏิบัติงานของโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานครทุกแห่ง จึงต้องมีการปฏิบัติงานร่วมกันระหว่างสำนักงานศึกษาและงานศึกษาธิการของเขต งานทั้งสองนั้นเป็นงานที่ต้องสายงานกัน ซึ่งงานการศึกษานั้นเป็นนโยบายที่ทางกรุงเทพมหานคร ได้ตระหนักถึงความสำคัญมาโดยตลอด โดยได้พยายามดำเนินนโยบายให้สนองความต้องการ ของชุมชนเท่าที่จะสามารถดำเนินการได้ เพื่อความสัมฤทธิ์ผลในการบริหารด้านการศึกษาทุกประการ ดังนั้น เพื่อสนองนโยบายด้านการศึกษาของกรุงเทพมหานคร ในอันที่จะพัฒนาการศึกษา โดยการเสริมสร้างความเข้าใจระหว่างผู้บริหารด้านการศึกษา ข้าราชการระดับผู้บริหารของสำนักงานศึกษา และศึกษาธิการเขตทั้ง 24 เขตของกรุงเทพมหานคร และเกิดประโยชน์ในการที่จะได้ทราบถึงข้อมูลที่ต้องการในการวางแผน การกำหนดนโยบายด้านการศึกษาอันจะทำให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการศึกษานั้นได้มีการประสานงาน ประสานหน้าที่ จัดักความเข้าใจให้หมดไป มีการสื่อสารที่รวดเร็วขึ้น รับทราบข้อมูลป้อนกลับซึ่งเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรค ในการปฏิบัติงานที่เป็นอยู่ ดังนั้น งานพัฒนาองค์กร กองฝึกอบรมจึงได้จัดการดำเนินการพัฒนาองค์กร เพื่อสนองนโยบายด้านการศึกษาของกรุงเทพมหานครขึ้น โดยในขั้นแรกนั้นงานพัฒนาองค์กร กองฝึกอบรมได้ไปทำการสัมภาษณ์ศึกษาธิการเขตทั้ง 24 เขต เพื่อค้นหาข้อมูลอันเป็นปัญหาและอุปสรรคต่อการบริหารงาน และการปฏิบัติงานร่วมกันระหว่างสำนักงานศึกษาและเขตต่าง ๆ ซึ่งปรากฏผลจากการทรวจวินิจฉัยสภาพการณ์ทั่ว ๆ ไปว่า มีปัญหาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงาน

¹สัมภาษณ์ อัญชลี มีหมามหาสวรรค์, เจ้าหน้าที่พัฒนาองค์กร 5 กองฝึกอบรม สำนักงานปลัดกรุงเทพมหานคร กรุงเทพมหานคร, มีนาคม 2523.

การประสานงานและกระบวนการสื่อสาร จึงเห็นสมควรให้มีการจัดการสัมมนาขึ้นระหว่างข้าราชการระดับผู้บริหารของสำนักงานการศึกษาและศึกษาธิการ เขตทั้ง 24 เขต โดยจัดเป็นการสัมมนาและพึกค้ำร่วมกันในสถานที่ห่างไกลจากชีวิตประจำวัน เพื่อช่วยเสริมสร้างมนุษยสัมพันธ์อันดีต่อกัน อันเป็นวิธีการทางพฤติกรรมศาสตร์และจิตวิทยาอย่างหนึ่ง ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาองค์การในชั้นต่อไป และเพื่อให้ข้าราชการระดับผู้บริหารของสำนักงานการศึกษาและศึกษาธิการ เขตทั้ง 24 เขต ได้เข้าใจถึงพฤติกรรมอันควรปฏิบัติในการทำงานร่วมกันและ เกิดทัศนคติที่ดีต่อกันในหน้าที่ ซึ่งจะมีผลโดยตรงต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลของกรุงเทพมหานคร โดยมีเป้าหมายที่สำคัญของการจัดการสัมมนา 4 ประการคือ¹

1. เพื่อเสริมสร้างความเข้าใจในเรื่องพฤติกรรมการบริหารงานทั้งในลักษณะของเอกบุคคล คณะบุคคลและองค์การ โดยส่วนรวมอันจะช่วยให้เกิดความเข้าใจในหมู่ผู้ปฏิบัติงานร่วมกันดียิ่งขึ้น
2. เพื่อเสริมสร้างความเข้าใจในกระบวนการสื่อสาร
3. เพื่อให้ผู้เข้าสัมมนาได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นและร่วมกันพิจารณาหาทางแก้ไขปัญหาโดยอาศัยพลังกลุ่ม
4. เพื่อให้ผู้เข้าสัมมนาได้มีโอกาสใกล้ชิดสนิทสนมกันยิ่งขึ้น เป็นการเสริมสร้างมนุษยสัมพันธ์อันดี อันเป็นผลมาจากการใกล้ชิดค้ำร่วมกัน ทั้งยังเป็นการเสริมสร้างความพึงพอใจในการทำงานร่วมกัน ซึ่งจะช่วยให้เกิดประสิทธิผลต่อหน่วยงานตามนโยบายที่วางไว้

สำหรับผู้เข้าร่วมสัมมนานั้น จะเป็นข้าราชการระดับผู้บริหารของสำนักงานการศึกษาและศึกษาธิการ เขตทั้ง 24 เขต รวม 53 คน และมีส่วนเกี่ยวข้องกับนโยบายค้ำการศึกษาของกรุงเทพมหานครคือ รองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครฝ่ายการศึกษาและสวัสดิการสังคม รองปลัดกรุงเทพมหานครฝ่ายพัฒนา ผู้อำนวยการกองฝึกอบรม และผู้ช่วยเลขาธิการผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร โดยให้ผู้เข้าสัมมนาพึกค้ำ ณ โรงแรมริเวอร์แคว อำเภอเมือง จังหวัด

¹ กองฝึกอบรม, "แผนค้ำเนินงานสัมมนาเพื่อพัฒนาองค์การสำนักงานการศึกษา ปึงบประมาณ 2523" (กรุงเทพมหานคร : กองฝึกอบรม สำนักงานปลัดกรุงเทพมหานคร กรุงเทพฯ, 2523)

กาญจนบุรี ตามหมายกำหนดการสัมมนาในวันเสาร์ - อาทิตย์ที่ 22 - 23 มีนาคม 2523 ดัง
มีตารางกำหนดการสัมมนาเพื่อการพัฒนาองค์กรของสำนักงานศึกษาดังนี้

วัน เดือน ปี	เวลา	วิชา
เสาร์ที่ 22 มี.ค.23	9:00 - 11.00 น.	ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของศึกษาธิการ เขตกรุงเทพมหานคร
	11.00 - 12.00 น.	การติดตามและประเมินผลงานทั่ว ๆ ไป ด้านการศึกษา
	13.30 - 14.30 น.	นโยบายด้านการศึกษาของกรุงเทพมหานคร
	14.30 - 15.30 น.	สภาพการศึกษาของจังหวัดกาญจนบุรี
	15.30 - 16.30 น.	การติดตามและประเมินผลโครงการเร่งด่วน ตามนโยบายด้านการศึกษาของกรุงเทพมหานคร
	19.00 - 21.00 น.	อภิปรายเป็นคณะ
อาทิตย์ที่ 23 มี.ค.23	8.30 - 10.30 น.	ประชุมกลุ่ม
	10.30 - 12.00 น.	รายงานการประชุมกลุ่ม

สำหรับค่าใช้จ่ายในการสัมมนานี้ใช้งบประมาณของกองฝึกอบรมในหมวดรายจ่ายอื่น
ประเภทโครงการพัฒนาองค์กรระดับสำนักและหน่วยงานในสังกัด ประจำปีงบประมาณ 2523
ดังนี้

- ค่าตอบแทนผู้บรรยาย	1,300	บาท
- ค่าเบี้ยเลี้ยงของเจ้าหน้าที่ดำเนินงาน	680	บาท
- ค่าเช่าที่พักของเจ้าหน้าที่ดำเนินงาน	540	บาท
- ค่ายานพาหนะของเจ้าหน้าที่ดำเนินงาน	600	บาท
- ค่าวัสดุอื่น ค่าโทรศัพท์ปรแกรมและค่าเครื่องเขียน	1,080	บาท
- ค่าเครื่องพิมพ์ดีดและผู้ใช้สัมมนา	500	บาท
- ค่าใช้สอยอื่น ๆ	<u>300</u>	บาท

รวม

5,000

บาท

เนื่องจากโครงการพัฒนาองค์กร โครงการนี้เป็นโครงการพัฒนาองค์กร เฉพาะเรื่อง ตามนโยบายของฝ่ายบริหาร ซึ่งงานพัฒนาองค์กรจะมีส่วนร่วมรับผิดชอบกับสำนักการศึกษาในการดำเนินการ โดยมีเงื่อนไขความสำเร็จอยู่ 3 ประการ คือ

1. ผู้บริหารระดับสูงของสำนักการศึกษาจะต้องเข้าใจหลักการพัฒนาองค์กร และให้ความสนับสนุนการพัฒนาองค์กรทุกขั้นตอนด้วยความจริงใจ
2. ผู้เข้าสัมมนาต้องมีความตั้งใจและเต็มใจที่จะมีส่วนร่วมในการสัมมนาอย่างเต็มที่
3. แผนดำเนินงานจะต้องได้รับความเห็นชอบและอนุมัติจากผู้บริหารระดับสูง

ในระหว่างการดำเนินการสัมมนานั้น ได้จัดเป็นการอภิปรายกลุ่มในลักษณะของการประชุมแบบเผชิญหน้า (Confrontation) ในรูปของการใช้กระจกเงาส่ององค์กร (Organization Mirroring) โดยแบ่งกลุ่มผู้เข้าสัมมนาออกเป็น 4 กลุ่ม คือ กลุ่มของสำนักการศึกษาและกลุ่มของศึกษานิเทศก์อย่างละ 2 กลุ่ม และให้แต่ละกลุ่มพิจารณาปัญหาและอภิปรายกันในประเด็นสำคัญ 4 ประเด็น คือ

1. บรรยายถึงลักษณะต่าง ๆ ที่จะบอกถึงคุณภาพของกลุ่มคนว่าเป็นอย่างไร
2. บรรยายถึงลักษณะต่าง ๆ ที่จะบอกถึงคุณภาพของอีกกลุ่มหนึ่งว่าเป็นอย่างไร
3. บรรยายถึงข้อที่กลุ่มคาดคะเนว่าอีกกลุ่มมองกลุ่มคนว่าเป็นอย่างไร
4. บรรยายความต้องการของกลุ่มคนที่ต้องการให้อีกกลุ่มหนึ่งปฏิบัติต่อกลุ่ม

คนว่ามีอะไรบ้าง

ซึ่งแต่ละกลุ่มก็ได้อภิปรายปัญหาในแต่ละประเด็นหลายประการด้วยกัน อันพอจะสรุปผลของปัญหาจากการอภิปรายได้เป็นประเด็นใหญ่ ๆ คือ

1. บุคลากรไม่พอเพียง แม้ว่าข้าราชการทุกคนจะได้ทำงานอย่างเต็มความสามารถแล้วก็ตาม
2. ความร่วมมือในการปฏิบัติงานมีน้อย เนื่องจากการไม่ทราบถึงบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของคนอย่างแน่ชัด
3. การติดต่อสื่อสารระหว่างกันไม่ดีพอ

4. ไม่มีการวางแผนงานในการปฏิบัติ ทำให้งานล่าช้าและไม่บรรลุผลอย่าง
เต็มที่
5. คำนมุษยสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานมีน้อย

จากปัญหาต่าง ๆ ที่ได้รับจากการอภิปรายจะมีผลเด่นชัดต่อการทำงานด้านการศึกษา
ของกรุงเทพมหานครเป็นอย่างมาก ดังนั้น รองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครฝ่ายการศึกษาและ
สวัสดิการสังคมจึงได้จัดการแต่งตั้งกลุ่มทำงาน (Work Groups) ขึ้นมาชุดหนึ่ง เพื่อทำการศึกษา
ถึงปัญหาดังกล่าว และทำการเสนอความคิดเห็นในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว โดยเน้นหนักเฉพาะ
ปัญหาของกระบวนการติดต่อสื่อสารและความรับผิดชอบในบทบาทหน้าที่ของแต่ละหน่วยงาน โดย
กำหนดระยะเวลาในการปฏิบัติงานครั้งนี้เป็นเวลา 30 วัน นับแต่เสร็จสิ้นการสัมมนา และเมื่อ
สิ้นสุดการสัมมนาถึงกล่าวแล้ว งานพัฒนาองค์การ กองฝึกอบรมก็ได้ทำการติดตามประเมินผล
โครงการสัมมนาเพื่อต้องการทราบถึงทัศนคติและข้อคิดเห็นจากผู้เข้าร่วมสัมมนา ซึ่งการประเมินผลโครงการ
นี้ได้มาจกแบบสอบถาม (ภาคผนวกหน้า 163) จำนวน 46 ชุด จากจำนวนทั้งหมด 53 ชุด
อันพอจะสรุปผลได้คือ¹

1. ทัศนคติ ผู้เข้าร่วมสัมนามีทัศนคติที่ดีมากที่สุดต่อการสัมมนาครั้งนี้ กล่าวคือ
มีทัศนคติที่ดีมาก 41.3% ปานกลาง 42.26% และไม่เห็นด้วยอยู่เพียง 16.44%
2. ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่าง ๆ พอสรุปได้คือ
 - 2.1 การสัมมนาควรเพิ่มระยะเวลาให้มากขึ้นประมาณ 3 - 5 วัน
 - 2.2 ควรจัดให้มีการสัมมนาเพื่อพัฒนาองค์การของสำนักงานการศึกษาเป็น
ประจำปี ประมาณ 1 - 2 ครั้ง
3. จากข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่าง ๆ ตามข้อ 2 นั้น ทางงานพัฒนาองค์
การ จะได้นำมาพิจารณาประกอบการวางแผนการจัดสัมมนาในบับประมาณต่อไป

สำหรับการประเมินผลและติดตามผลของการเปลี่ยนแปลงอันเกิดจากการจัดดำเนิน

¹ กองฝึกอบรม, "โครงการพัฒนาองค์การสำนักงานการศึกษา" (กรุงเทพมหานคร :
กองฝึกอบรม สำนักงานปลัดกรุงเทพมหานคร กรุงเทพมหานคร, 2523)

การพัฒนาองค์กรนั้น ทางงานพัฒนาองค์กร กองฝึกอบรมยังมีได้ดำเนินการแก่ประการใดใน ปีงบประมาณ 2523 นี้ แต่ก็จะได้ทำการติดตามผลต่อไปในปีงบประมาณ 2524

การพัฒนาองค์กรของเขคป้อมปราบศัตรูพ่าย¹

เขคป้อมปราบศัตรูพ่าย เป็นหน่วยราชการหนึ่งของกรุงเทพมหานคร ตั้งอยู่ในย่านชุมชน มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับงานปกครอง งานทะเบียน งานโยธา งานรายได้ งานรักษาความสะอาด งานศึกษาธิการ เขต งานอนามัย และงานคลัง รวมทั้งงานอื่น ๆ ความที่กรุงเทพมหานครมอบหมาย โภคที่แต่ละงานจะต้องมีการประสานงานที่ดี เพื่อที่จะได้สามารถให้การบริการแก่ประชาชนด้วยความสะดวกรวดเร็ว และด้วยความสัมพันธ์อันดี ดังนั้น ทางเขคป้อมปราบศัตรูพ่ายจึงได้เล็งเห็นความสำคัญดังกล่าว และแจ้งความจำนงมายังกองฝึกอบรม สำนักงานปลัดกรุงเทพมหานครว่ามีความต้องการที่จะทำการพัฒนาองค์กร โดยเป็นการขอรับหนังสือแนะนำของงานพัฒนาองค์กร กองฝึกอบรมที่ได้ส่งไปยังหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อทำความเข้าใจและให้ความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาองค์กรแก่หน่วยงานนั้น ๆ ในอันที่จะได้เล็งเห็นถึงความจำเป็นและความสำคัญในการที่จะต้องมีการพัฒนาองค์กรดังกล่าว จากนั้นกองฝึกอบรม สำนักงานปลัดกรุงเทพมหานครจึงได้มอบหมายให้งานพัฒนาองค์กร เริ่มเข้าดำเนินการพัฒนาองค์กรให้กับเขคป้อมปราบศัตรูพ่ายโดยทันที

ในต้นปีงบประมาณ 2522 เจ้าหน้าที่พัฒนาองค์กร กองฝึกอบรมจึงได้เริ่มทำการสำรวจองค์การเป็นขั้นแรกร่วมกับผู้บริหารและข้าราชการของเขคป้อมปราบศัตรูพ่าย โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์เป็นรายบุคคลพร้อมกับการสังเกตบรรยากาศในการทำงานไปด้วย ซึ่งจากการสำรวจดังกล่าวพบว่า ปัญหาของเขคป้อมปราบศัตรูพ่ายนั้น เป็นปัญหาทั่ว ๆ ไปเกี่ยวกับตัวบุคคลซึ่งมีการปฏิบัติงานที่ไม่มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน ขาดการปรึกษาระหว่างกัน และประการสำคัญขาดการทึมนุขสัมพันธ์และทัศนคติที่ดีต่อกัน ซึ่งปัญหาดังกล่าวเป็นสถานการณ์ที่ไม่พึงปรารถนาของหน่วยงานและเป็นปัญหาที่ทำให้เขคไม่สามารถจะบริหารงานไปได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด งานพัฒนาองค์กร กองฝึกอบรมกับเขคป้อมปราบศัตรูพ่ายจึงมีความ

¹สัมภาษณ์ อาริยา กัลยาธุติพงศ์, เจ้าหน้าที่พัฒนาองค์กร 4 กองฝึกอบรม สำนักงานปลัดกรุงเทพมหานคร กรุงเทพมหานคร, พฤศจิกายน 2523.

เห็นพ้องต้องกันว่าควรจะมีการแก้ปัญหาและสร้างสรรค์บรรยากาศในการทำงานให้ดีขึ้น โดยการพัฒนาตัวบุคคลและปฏิบัติกิจการร่วมกันให้มีความเข้าใจในเรื่องพฤติกรรมมนุษย์ เพื่อส่งเสริมให้มีความสัมพันธ์และเกิดทัศนคติที่ดีต่อกันขึ้นและสามารถทำงานร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ด้วยการอาศัยกระบวนการพัฒนาองค์การโดยมีหลักการยึดถือว่า ถ้าตัวบุคคลของหน่วยงานโดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ระดับสูงของหน่วยงานมีประสิทธิภาพแล้ว ก็ย่อมจะส่งผลถึงประสิทธิภาพขององค์การคือ ทำให้้องค์การนั้นมีสุขภาพสมบูรณ์ยิ่งขึ้นนั่นเอง

เครื่องมืออันหนึ่งของการพัฒนาองค์การที่จะนำมาใช้คือ การสร้างทีมในการทำงาน โดยวิธีการทางพฤติกรรมศาสตร์ และจิตวิทยาที่ใช้ความรู้เรื่องอิทธิพลของกลุ่มมาแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ของมนุษย์และส่งเสริมสมรรถภาพในการสื่อสารของมนุษย์ ทั้งนี้เพื่อประสิทธิภาพสูงสุดในการทำงานร่วมกัน ซึ่งถือว่าเป็นการดำเนินการขั้นต้น เพื่อปรับปรุงพฤติกรรมในการทำงานและแนวเทคนิคการทำงานเป็นทีมขึ้น ดังนั้น งานพัฒนาองค์การ กองฝึกอบรมจึงได้จัดโครงการสัมมนาเพื่อการพัฒนาองค์การ เขตป้อมปราบศัตรูพ่ายขึ้น สำหรับขั้นตอนแรกของการสัมมนานั้น ได้จัดขึ้นในหลักสูตรพฤติกรรมและเทคนิคในการทำงานเป็นทีมที่มีประสิทธิภาพในวันที่ 6 - 7 มกราคม 2522 รวม 2 วัน ณ ห้องประชุมใหญ่โรงพยาบาลหัวเฉียว ส่วนผู้เข้าร่วมสัมมนานั้น ได้จัดเริ่มที่ข้าราชการระดับสูงของหน่วยงานก่อนคือ ข้าราชการตั้งแต่ระดับ 3 ขึ้นไปรวม 49 คน โดยจำแนกเป็นข้าราชการระดับ 7 จำนวน 1 คน ระดับ 5 จำนวน 6 คน ระดับ 4 จำนวน 7 คน และระดับ 3 จำนวน 35 คน โดยมีวัตถุประสงค์ที่สำคัญ คือ¹

1. เพื่อเสริมสร้างความเข้าใจในเรื่องพฤติกรรมในการปฏิบัติงานและการบริหารงานทั้งในลักษณะของเอกบุคคล คณะบุคคล และองค์การโดยส่วนรวม อันจะช่วยให้ผู้ปฏิบัติงานสามารถพัฒนาตนเองในการปฏิบัติงานเป็นทีมได้อย่างเหมาะสม
2. เพื่อเสริมสร้างสมรรถภาพในการสื่อสารให้ดีขึ้น ฝึกฝนให้เป็นผู้พูดและผู้ฟังที่ดี อีกทั้งช่วยให้สามารถสื่อสารได้ตรงกับความรู้สึกนึกคิด
3. เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เข้าสัมมนาได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ประสพการณ์

¹ กองฝึกอบรม, "โครงการพัฒนาองค์การเขตป้อมปราบศัตรูพ่าย" (กรุงเทพมหานคร : กองฝึกอบรม สำนักงานปลัดกรุงเทพมหานคร กรุงเทพมหานคร, 2522)

ในการทำงานและร่วมกัน พิจารณาหาทางแก้ไขปัญหาที่คนเบียดอยู่ โดยอาศัยพลังกลุ่ม

4. เพื่อช่วยสร้างความพึงพอใจในการทำงานร่วมกัน อันจะทำให้เกิดประ
 ประสิทธิภาพคือหน่วยงานตามนโยบายที่วางไว้

สำหรับหมวดหัวข้อวิชาที่ใช้ในการสัมมนาประกอบด้วยหัวข้อวิชาและวัตถุประสงค์ของ
 วิชาดังนี้

1. หมวดวิชาเกี่ยวกับมนุษยพฤติกรรมในการบริหารงาน ประกอบด้วยวิชา
 ต่าง ๆ คือ

1.1 เป้าหมายและวัตถุประสงค์ของการพัฒนาองค์การ มีวัตถุประสงค์
 เพื่อให้ผู้เข้าสัมมนาเกิดความรู้ความเข้าใจถึงจุดมุ่งหมายและเห็นคุณค่าของการพัฒนาองค์การ
 อันจะก่อให้เกิดการสนับสนุนวิธีการนี้ต่อไป และแสดงให้เห็นความสำคัญของการบริหารงาน
 โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะให้เป็นเครื่องมือทางการบริหารในหน่วยงาน

1.2 การสื่อสารเพื่อการประสานงาน มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้เข้า
 สัมมนาทราบและเข้าใจถึงความสำคัญและกระบวนการ อันจะช่วยให้ผู้เข้าสัมมนาสามารถใช้การ
 สื่อสารที่มีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน และส่งเสริมความเข้าใจอันดีในกลุ่มผู้ปฏิบัติงาน

1.3 มนุษย์พฤติกรรม มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้เข้าสัมมนาทำงานร่วมกัน
 อย่างมีความสุขและมีประสิทธิภาพ ซึ่งเป็นช่องทางนำไปสู่การตั้งใจผู้ปฏิบัติงาน และการสร้าง
 ทีมการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

1.4 มนุษย์สัมพันธ์ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้เข้าสัมมนาเรียนรู้ถึงความสำ
 คัญ วิธีการสร้างมนุษยสัมพันธ์ในหน่วยงาน และระหว่างหน่วยงาน รวมทั้งกับประชาชนที่มาขอ
 รับบริการและสัมพันธ์ภาพระหว่างบุคคล เพื่อป้องกันและขจัดความขัดแย้งอันจะนำความเสียหาย
 มาสู่หน่วยงาน

2. หมวดวิชาเกี่ยวกับเทคนิคในการทำงานเป็นทีมที่มีประสิทธิภาพ อันประกอบ
 ไปด้วยวิชาต่าง ๆ คือ

2.1 การพัฒนาการทำงานเป็นทีม มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้เข้าสัมมนาเข้าใจ
 ถึงภาวะการ เป็นผู้นำและถูกน้องที่ดีพร้อมกันในเวลาเดียวกัน และสามารถนำไปใช้ในการ
 ปฏิบัติหน้าที่หรือคิดต่อประสานงานกับผู้บังคับบัญชาให้เป็นไปโดยราบรื่น ปราศจากข้อขัดแย้งใน

ทุกโอกาส เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานในองค์กรสามารถบริหารงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร

2.2 ลักษณะการทำงานเป็นทีมที่มีประสิทธิภาพ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้
 ผู้เข้าสัมมนาได้ทราบถึงการทำงาน ซึ่งเป็นกระบวนการที่ต้องมีการประสานสัมพันธ์โดยพิจารณา
 องค์กรในฐานะเป็นระบบ พิจารณาแก้ปัญหาและการตัดสินใจของสมาชิกในกลุ่ม ตลอดจนการ
 ทำงานของกลุ่มที่มีประสิทธิภาพ

ส่วนแนวการสัมมนาและวิธีการสัมมนานั้น จะเป็นการบรรยายและการแบ่งกลุ่มทำกิจกรรม
 ตามลักษณะและวัตถุประสงค์ของหัวข้อวิชานั้น ๆ นอกจากนั้นก็เป็นการสรุปและการเปิดอภิปราย
 ให้ซักถามข้อข้องใจ การพิจารณาปัญหาร่วมกัน เมื่อสิ้นสุดกิจกรรมการสัมมนาเจ้าหน้าที่พัฒนาองค์
 การ กองฝึกอบรมได้ทำการประเมินผลของการสัมมนาในค่านต่าง ๆ ตามแบบสอบถามของงาน
 พัฒนาองค์กร พร้อมทั้งประเมินผลเป็นรายวิชาโดยแบบประเมินผลรายวิชาด้วย (ภาคผนวก
 หน้า 163) ซึ่งปรากฏผลของการประเมินว่า การสัมมนาครั้งนี้ภายในระยะเวลาสั้น ๆ เพียง
 2 วันได้ผลเป็นที่น่าพอใจในเรื่องการสร้างความสามารถในเชิงสังคมให้แก่ผู้เข้าสัมมนา และ
 ผู้เข้าสัมมนาได้ขอร้องให้มีการจัดการสัมมนาเช่นนี้ขึ้นอีก เพื่อเป็นการพิจารณาแก้ไขปัญหาและปรับ
 ปรุงงานของหน่วยงานให้ดียิ่งขึ้น ดังนั้น เจ้าหน้าที่พัฒนาองค์กรจึงได้วางแผนการจัดโครงการ
 สัมมนาเพื่อพัฒนาองค์กรให้กับเขตป้อมปราบศัตรูพ่ายในชั้นตอนที่ 2 ขึ้น ซึ่งแผนงานพัฒนาองค์
 การชั้นตอนที่ 2 นั้น ประกอบด้วยงานสำคัญ 3 ส่วนคือ

ส่วนที่หนึ่ง เป็นการติดตามผลการพัฒนาองค์กรในชั้นตอนแรก

ส่วนที่สอง จะเป็นการออกสำรวจวิเคราะห์การปฏิบัติงานของ เขตป้อมปราบ
 ศัตรูพ่ายให้ละเอียดยิ่งขึ้น เพื่อสรุปปัญหาเร่งด่วนในการปฏิบัติงาน ซึ่งเป็นความจำเป็นจะต้อง
 แก้ไขด้วยกระบวนการพัฒนาองค์กร

ส่วนที่สาม จะพิจารณาถึงการใช้สิ่ง สอดแทรกที่เหมาะสมเพื่อแก้ปัญหาหรือปรับ
 ปรุงวิธีปฏิบัติงานของ เขตป้อมปราบศัตรูพ่ายโดยรวม

งานพัฒนาองค์กร กองฝึกอบรมได้เริ่มดำเนินการชั้นตอนที่ 2 ในส่วนที่หนึ่งก่อนคือ
 การติดตามผลการพัฒนาองค์กรในชั้นตอนแรก แต่เนื่องด้วยงานพัฒนาองค์กรของกองฝึกอบรม
 ถือสมมุติฐานว่า ผลการปฏิบัติงานของ เขตซึ่งต้องให้บริการแก่ประชาชนโดยประสิทธิภาพสูงที่สุด
 ที่พึงทำได้นั้น ขึ้นอยู่กับลักษณะการปฏิบัติงานของ เขตเอง เป็นสำคัญมากกว่าตัวประกอบอื่น ดังนั้น

กระบวนการพัฒนาองค์การในระยะแรก ๆ นี้จึงมุ่งไปในทางปรับปรุงลักษณะการปฏิบัติงานของ
เขต รวมทั้งการแก้ปัญหาในส่วนที่งานพัฒนาองค์การร่วมกับเขตจะพึงแก้ไข ฉะนั้น การรวบรวม
ข้อเท็จจริงจึง เป็นไปในรูปการสำรวจลักษณะการปฏิบัติงานอย่างกว้าง ๆ โดย

1. ไปศึกษาโครงสร้างของเขตป้อมปราบศัตรูพ่ายโดยตรง
2. ใช้วิธีการสัมภาษณ์หัวหน้างานทุกงาน
3. สังเกตบรรยากาศในแต่ละงาน ลักษณะการปฏิบัติงานและการบริหารงาน
ของหัวหน้างานเท่าที่จะสังเกตและสอบถามเพิ่มเติมได้
4. ใช้แบบสอบถามความคิดเห็น เพื่อศึกษามลผลการสัมมนาเพื่อพัฒนาองค์การ
เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย หลักสูตรพฤติกรรมและเทคนิคการทำงานเป็นทีมที่มีประสิทธิภาพ เมื่อวันที่
6 - 7 มกราคม 2522 ณ โรงพยาบาลหัวเฉียว โดยป้อนแบบสอบถามให้กับผู้ที่ได้เข้าสัมมนา
ทุกคน (ภาคผนวกหน้า 137)

จากการสำรวจวิเคราะห์ห้องค์การพบว่า พฤติกรรมการทำงานของข้าราชการเขต
ป้อมปราบศัตรูพ่ายที่ขึ้นในค่านิยมมนุษยสัมพันธ์ มีความกระตือรือร้นในการที่จะต้องการความเปลี่ยนแปลง
ทั้งการมองลักษณะการปฏิบัติงานของหัวหน้างานและเจ้าหน้าที่ในงานยังมีช่องว่างอยู่
บ้าง ซึ่งพอจะสรุปได้อย่างกว้าง ๆ ว่า การทำงานภายในเขตยังขาดการประสานงานที่ดี และ
มีการปฏิบัติงานโดยไม่ทราบเป้าหมายที่แน่ชัด ทำให้ประสิทธิภาพในการทำงานไม่ดีพอ ขาดความ
คิดริเริ่มและความรับผิดชอบรวมทั้งสิ่งจูงใจในการทำงานมีน้อย ซึ่งเป็นผลกระทบกระเทือนอย่าง
สำคัญต่อประสิทธิภาพและความเจริญเติบโตขององค์การ อันจะเป็นผลสืบเนื่องไปถึงประชาชน
ผู้รับบริการได้ในทางอ้อม ดังนั้น งานพัฒนาองค์การจึงเห็นควรที่จะกำหนดสภาพที่ต้องการขึ้น คือ
การให้มีการทำงานเป็นทีมที่มีประสิทธิภาพ ดังนั้น งานพัฒนาองค์การ กองฝึกอบรมจึงได้ดำเนินการ
ในส่วนที่สองต่อไปคือ การสำรวจวิเคราะห์การปฏิบัติงานของเขตป้อมปราบศัตรูพ่ายให้ละ
เอียดยิ่งขึ้น เพื่อที่จะค้นหาหน่วยงานที่มีปัญหาและมีความเร่งด่วนที่จะต้องแก้ไข ซึ่งในส่วนนี้งาน
พัฒนาองค์การ กองฝึกอบรมได้ใช้แบบสำรวจของค์การของ Likert (ภาคผนวกหน้า 132)
เพื่อวิเคราะห์ถึงลักษณะการปฏิบัติงานของแต่ละงานอย่างกว้าง ๆ โดยเจ้าหน้าที่พัฒนาองค์การ
ได้ไปทำการแจกแบบสอบถามนี้ให้แก่ข้าราชการตั้งแต่ระดับ 3 ขึ้นไปจำนวน 40 ชุด และได้รับ
กลับคืนมา 34 ชุด คิดเป็นร้อยละ 85 ของจำนวนแบบสอบถามทั้งหมด ส่วนจุดมุ่งหมายในการ

ที่จะวัดผลการปฏิบัติงานจากแบบสอบถามนั้น แยกได้เป็น 2 ลักษณะคือ ลักษณะแรกคือ การทราบถึงสภาพการปฏิบัติงานที่เป็นอยู่จริงในปัจจุบัน และลักษณะที่ 2 คือ การทราบถึงสภาพการปฏิบัติงานที่เจ้าหน้าที่ของแต่ละหน่วยงานต้องการจะให้ เป็นไป

แบบสอบถามวิเคราะห์องค์การของ Likert นี้ เป็นแบบสอบถามซึ่งสามารถหาค่าขอบของลักษณะการปฏิบัติงานได้ในหลายลักษณะด้วยกัน ดังที่งานพัฒนาองค์การได้จำแนกไว้คือ

คำถามข้อ 1 - 3	แสดงถึง	ลักษณะการเป็นภาวะผู้นำ
" 4 - 5	"	ลักษณะการจูงใจในการทำงาน
" 6 - 10	"	ลักษณะการติดต่อสื่อสาร
" 11 - 13	"	ลักษณะการวินิจฉัยสั่งการ
" 14 - 15	"	ลักษณะการกำหนดวัตถุประสงค์
" 16 - 18	"	ลักษณะการควบคุมงาน

ผลสรุปของการสำรวจวิเคราะห์ข้อเท็จจริงนั้น ปรากฏผลว่าในเขตป้อมปราบศัตรูพ่าย มีงาน 2 งานอยู่ในเกณฑ์ดีคือ งานศึกษาธิการเขตและงานอนามัย งานที่อยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างดีคือ งานรักษาความสะอาดและงานโยธา ส่วนงานที่อยู่ในเกณฑ์ต้องปรับปรุงคือ งานปกครองและงานรายได้ ส่วนงานที่ต้องได้รับการปรับปรุงมากคือ งานทะเบียน สำหรับงานคลังนั้น ทางงานพัฒนาองค์การ กองฝึกอบรมไม่สามารถรวบรวมข้อมูลได้ เนื่องจากไม่มีหัวหน้างาน ดังนั้น การเก็บรวบรวมข้อมูลจึงสามารถทำได้เพียง 7 งานเท่านั้น (ภาคผนวกหน้า 124) โดยที่ขั้นตอนในการวิเคราะห์ข้อเท็จจริงของงานพัฒนาองค์การตามผลสรุปมีดังนี้คือ

1. นำข้อมูลดิบที่ได้รับจากการตอบแบบสอบถามที่ตอบรับกลับคืนมา 34 ชุด นั้นมาให้คะแนนตามลักษณะการปฏิบัติงาน โดยให้คะแนนของการปฏิบัติงานที่ต้องได้รับการปรับปรุงเป็นคะแนนต่ำสุดคือ 1 คะแนน และคะแนนของการปฏิบัติงานที่อยู่ในเกณฑ์ดีแล้วเป็นคะแนนสูงสุดคือ 4 คะแนน แล้วจึงมาหาคะแนนเฉลี่ยในแต่ละหัวข้อของลักษณะการปฏิบัติงาน ดังแสดงตามตารางที่ 1 (ภาคผนวกหน้า 113)

2. นำคะแนนตามตารางที่ 1 มาเขียนเป็นโพรไฟล์แสดงลักษณะการปฏิบัติงานที่เป็นอยู่และลักษณะงานที่เจ้าหน้าที่ของเขตป้อมปราบศัตรูพ่ายอยากที่จะให้เป็นไป ซึ่งทำให้สามารถเปรียบเทียบลักษณะงานของแต่ละงานเป็นส่วนรวมได้ โดยที่ถ้าส่วนของโพรไฟล์ที่ตก

อยู่ทวิงค้ำนข้ำยระหว่ำงช่องคะแนน 1 กับ 2 จะแสดงถึงระบบการบริหารงานแบบแยกกิจการ ซึ่งนับว่ามีปัญหามาก ส่วนโพรฟายล์ที่ตกอยู่ทวิงค้ำนข้ำยระหว่ำงช่องคะแนน 2 กับ 3 นั้น ก็จะเป็นการแสดงถึงลักษณะการปฏิบัติงานที่พ้อมมีปัญหาอยู่ข้ำงคังโพรฟายล์ของแต่ละงานค้ำมค้ำรข้ำงที่ 2.1, 2.2, 2.3, 2.4, 2.5, 2.6 และ 2.7 (ภำคผนวกหน้า 114 - 120)

3. นำข้อมูลการวิเคราะห์ในรูปของโพรฟายล์มำสร้ำงเป็นค้ำรข้ำงเพื่อพิจารณาถึงปัญหาเป็นรำยลักษณะการปฏิบัติงานเฉพาะงำนไป คังแสดงค้ำมค้ำรข้ำงที่ 3 (ภำคผนวกหน้า 121)

4. ทำค้ำรข้ำงแจกแจงและล่ำคับเรื่องที่เป็นปัญหาจำกค้ำรข้ำงที่ 3 คังแสดงในค้ำรข้ำงที่ 4 (ภำคผนวกหน้า 122)

เนื่องจำกในการรวบรวมข้อเท็จจริงได้ข้ำงแนวการสร้ำงไว้ในขอบเขตจำกคังคือ สร้ำวจลักษณะการปฏิบัติงานภำยในเขตป้อมปรำบศักรุห้ำยเทำนัน คังนั้น สภำพปัญหาที่เกิดขึ้นจึงอยู่แต่เพียงในเรื่องของลักษณะการปฏิบัติงานเทำนัน ซึ่งโดยทั่วไปลักษณะการปฏิบัติงานที่จำเป็นจะต้องทำกำการปรับขงนั้น สำนารถล่ำคับค้ำมนำหนักแห่งปัญหาได้คังนี้

1. กระบวนกำการวินิจฉัยสั่งกำการ
2. กระบวนกำการคักค้อสื่อสรำ
3. กำการจูงใจให้ปฏิบัติงาน
4. กำการควบคุมงำน
5. ภำวะผู้นำของหัวหน้างำน
6. กระบวนกำการกำหนดควัคจุประสงคข์ของหน่วยงำน

จะเห็นได้ข้ำง ปัญหาทั้ง 6 ล่ำคับนั้น เป็นปัญหาที่สำมารถแก้ไขได้ข้ำงด้วยกระบวนกำการพัฒนำองค์กรทั้งลั้น เพราะถ้ำยงปล่อยให้ปัญหาที่เกิดขึ้นคงสภำพเคิม หรือขยำยวงกว้ำงขึงขึ้น ประสิทธิภาพของเขตที่จะให้บริกำการแก่ประชำชนก็จะกำก่ำวที่ควร และโดยเฉพาะขำงงำน เช่น งำนทะเบียนซึ่งต้องสัมพันธ์กับประชำชนโดยครงเป็นประจ่ำวัน จำเป็นต้องได้รับกำการแก้ไขปัญหาและปรับขงงำนอย่างรีบค้วน มิฉะนั้นจะทำให้ภำพจนข์ของเขตที่มีค้อประชำชนต้องเสียหายไปเป็นส่วนรวมค้วย และเครื่องม้อที่จะไร้ได้ข้ำงสะดวกและได้ผลที่สุดในระยะเวลำอันลั้นคือ กำการจักโครงกำการลัมนำเพื่อแก้ปัญหาคังกล่ำว คังนั้นงำนพัฒนำองค์กร กองคังอบรมจิงได้ค้ำเนินงำน

ในส่วนที่สามต่อไป โดยการจัดการสัมมนาเพื่อพัฒนาองค์การให้แก่เขตป้อมปราบศัตรูพ่ายในหลักสูตร "การสร้างทีมงาน" โดยจะจัดการสัมมนาออกเป็น 2 ระยะเวลา คือ ระยะเวลาแรกในระหว่างวันที่ 16 - 17 มิถุนายน 2522 ณ ห้องประชุมโรงพยาบาลหัวเฉียว และวันที่ 19 - 21 มิถุนายน 2522 ณ ที่ว่าการเขตป้อมปราบศัตรูพ่าย ส่วนผู้เข้าสัมมนานั้นส่วนใหญ่จะเป็นผู้เข้าสัมมนาสุกเคิม เช่นเดียวกับผู้เข้าสัมมนาในชั้นตอนที่ 1 นั้นเอง คือเป็นข้าราชการของเขตตั้งแต่ระดับ 3 ขึ้นไป รวมถึงบุคคลที่เกี่ยวข้องกับปัญหาและควรเข้าสัมมนาเพื่อแก้ปัญหาด้วย อันได้แก่ หัวหน้างานและผู้ช่วยหัวหน้างานทั้ง 8 งาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งงานที่มีปัญหามาก นอกจากนั้นก็ควรจะรวมถึงเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานใกล้ชิดกับหัวหน้างานลงไปด้วย โดยมีวัตถุประสงค์ในการสัมมนาคือ¹

1. เพื่อเสริมสร้างความเข้าใจในเรื่องลักษณะการปฏิบัติงาน อันประกอบกันเข้าเป็นกระบวนการของเขตป้อมปราบศัตรูพ่าย อันจะชี้แนะให้หัวหน้าหน่วยงานสามารถพัฒนาภาวะการนำและสร้างทีมในการทำงานได้อย่างเหมาะสม
2. เพื่อให้ข้าราชการเขตป้อมปราบศัตรูพ่ายได้ประจักษ์ปัญหาต่าง ๆ ในการปฏิบัติงาน อันเป็นผลจากการสำรวจวิเคราะห์และวินิจฉัยของเจ้าหน้าที่พัฒนาองค์การ เพื่อจะร่วมกันพิจารณาหาทางแก้ไขปัญหาและปรับปรุงงานของเขต ซึ่งยังผลให้เกิดการเพิ่มพูนประสิทธิภาพในการให้บริการต่าง ๆ แก่ประชาชนในที่สุด
3. เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เข้าสัมมนาได้ประจักษ์วิธีการทำงานแก้ปัญหาร่วมกันในระหว่างการสัมมนา เพื่อจักได้นำวิธีการดังกล่าวไปใช้ได้ด้วยตนเองในโอกาสต่อไป
4. เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เข้าสัมมนาได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ประสพการณ์ที่คนมืออยู่อย่างเต็มที่
5. เพื่อปรับการมองลักษณะการปฏิบัติงานของผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานที่ยังแตกต่างกันอยู่ให้สนธิเข้าด้วยกันให้มากที่สุด ความเข้าใจที่ถูกต้องตรงกันเป็นทวีประกอบสำคัญในการสร้างทีมงานที่มีประสิทธิภาพ

สำหรับงบประมาณที่ไว้ในการดำเนินการครั้งนี้ ได้รับการอนุมัติจ่ายจากงบประมาณ

¹ เรื่องเดียวกัน

ของกองฝึกอบรม หมวดรายจ่ายอื่นประเภทโครงการพัฒนาองค์การระดับเขต ประจำปีงบประมาณ 2523 ดังนี้คือ

ค่าตอบแทนวิทยากร	2,800	บาท
ค่าอาหารทำการล่วงเวลาสำหรับผู้เข้าสัมมนาและ เจ้าหน้าที่ดำเนินการ	4,960	บาท
ค่าเครื่องพิมพ์สำหรับผู้เข้าสัมมนาและวิทยากร	640	บาท
ค่าวัสดุ โสตทัศนูปกรณ์ เครื่องเขียนแบบพิมพ์และ วัสดุอื่น	1,100	บาท
ค่าเช่าสถานที่สัมมนา	1,500	บาท
รวม	<u>11,000</u>	บาท

ส่วนยุทธศาสตร์ในการใช้สิ่งสอศแทรกเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงนี้ก็คือ การสร้าง
ทีมนี้เอง โดยมีการกำหนดวิธีการปฏิบัติในการสัมมนาแบ่งเป็นหมวดวิชา หัวข้อวิชา และวัตถุประสงค์
ประสงค์ดังนี้คือ

1. ลักษณะการปฏิบัติงานที่เป็นปัญหา มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ได้ทราบถึงผลการ
สำรวจลักษณะการปฏิบัติงานในแต่ละงานของเขตป้อมปราบศัตรูพ่าย ที่จัดทำร่วมกันระหว่างข้า
ราชการ เขตป้อมปราบศัตรูพ่ายและเจ้าหน้าที่พัฒนาองค์การ และเพื่อให้เข้าใจวัตถุประสงค์ของ
การสัมมนาและการจัดหัวข้อวิชา โดยเฉพาะส่วนที่จะนำกลับไปปฏิบัติเพื่อแก้ไขปัญหาและปรับปรุง
งานได้

2. หัวข้อวิชาการพัฒนาการทัศนคติของกลุ่ม มีวัตถุประสงค์เพื่อให้เข้าใจว่า
การประชุมกลุ่มเป็นเครื่องมือที่สำคัญที่สุดของการทำงานเป็นทีม และการบริหารงานแบบให้ทุก
คนมีส่วนร่วม เพื่อจะได้นำวิธีการประชุมกลุ่มไปใช้ในการปฏิบัติงานให้มากขึ้น นอกจากนั้นยัง
เพื่อให้ทราบบทบาทของสมาชิกในการประชุมกลุ่ม และนำไปใช้ว่าข้อผิดพลาดปฏิบัติ ข้อผิดพลาด
เพื่อสร้างบรรยากาศของกลุ่มและผลที่ดีที่สุด

3. หลักของแรงจูงใจและการอภิปรายปัญหา มีวัตถุประสงค์เพื่อเสนอแนว
ความคิดเรื่องแรงจูงใจความทฤษฎีของฮิวราฮัม มาสโลว์ และของเฟรเดอริก เฮอริชเบิร์ก
และเพื่อหาแนวทางแก้ปัญหาอันเกิดจากวิธีการใช้แรงจูงใจให้ปฏิบัติงานไม่ถูกต้องในงานของเขต

ป้อมปราบศัตรูพ่าย

4. ปัญหาการศึกษาคือสื่อสารและวิธีแก้ไข มีวัตถุประสงค์เพื่อเสนอแนวความคิดในกระบวนการศึกษาคือสื่อสาร และเพื่อหาข้อเสนอแนะจากการสัมมนาในการปรับปรุงกระบวนการศึกษาคือสื่อสารภายในหน่วยงานเขตป้อมปราบศัตรูพ่าย

5. การบริหารงานโดยกำหนดวัตถุประสงค์และผลงานเป็นหลัก มีวัตถุประสงค์เพื่อให้เข้าใจความหมายของการบริหารงาน โดยกำหนดวัตถุประสงค์และผลงานเป็นหลักเพียงพอที่จะนำไปใช้วางแผนงานและควบคุมงานได้อย่างเหมาะสม และเพื่อให้หลักการดังกล่าวเป็นเครื่องมือในการสร้างทีมงานของเขตป้อมปราบศัตรูพ่ายได้

6. การสร้างทีมงาน มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์อันดียิ่งขึ้น ระหว่างผู้บริหารและผูปฏิบัติงาน เพื่อให้ผู้บริหารประจักษ์ว่า ทีมงานจะสร้างขึ้นได้ ต้องใช้ระบบการบริหารแบบให้ทุกคนมีส่วนร่วม โดยลดทอนข้อเนื่องกันเป็นทอด ๆ ตามสายการบังคับบัญชาและนำหลักการนี้ไปปรับปรุงการปฏิบัติงานของเขตป้อมปราบศัตรูพ่ายได้ ประการสุดท้ายเพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันระหว่างผูปฏิบัติงาน เนื่องจากเป็นสิ่งสำคัญต่อการสร้างทีมงานเป็นอย่างมาก

ส่วนแนวการสัมมนานั้นจะเป็นการบรรยาย การทำกิจกรรม การใช้ห้องทดลอง การอภิปรายแบบเผชิญหน้า โดยมีเจ้าหน้าที่พัฒนาองค์การเป็นผู้นำในการทำกิจกรรมดังกล่าว พร้อมกับสังเกตบทบาทของสมาชิกในกลุ่ม สังเกตการซักถามและการอภิปราย พิจารณาข้อเสนอแนะของกลุ่มในการปรับปรุงแก้ไขปัญหา และประเมินผลในแต่ละหัวข้อวิชาพร้อมกันไปด้วย ส่วนการติดตามผลนั้น เจ้าหน้าที่ประเมินผลของโครงการจะเป็นผู้รับผิดชอบ โดยอาศัยแบบวิเคราะห่องค์การของ Likert อีกเช่นกัน (ภาคผนวกหน้า 132) และเมื่อสิ้นสุดการสัมมนาแล้ว เจ้าหน้าที่พัฒนาองค์การก็จะนำผลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามทั้งหมดมาวิเคราะห์ เพื่อพิจารณาถึงความเปลี่ยนแปลง จากนั้นก็จะนำผลสรุปของปัญหาที่วิเคราะห์ได้เสนอต่อหัวหน้าเขตป้อมปราบศัตรูพ่าย และร่วมกันพิจารณาอีกครั้งหนึ่ง

หลังจากเสร็จสิ้นการสัมมนาประมาณ 6 เดือนคือ ในวันที่ 13 ธันวาคม 2522 หัวหน้าเขตป้อมปราบศัตรูพ่ายจึงได้จัดการประชุมเจ้าหน้าที่ของเขต เพื่อสรุปผลการสัมมนาเพื่อการพัฒนาองค์การ และพิจารณาถึงเป้าหมายการเปลี่ยนแปลง เพื่อค้นหาข้อยุติถึงมีรายละเอียดคือ

เป้าหมายการเปลี่ยนแปลงของ เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย

สภาพปัจจุบัน	สภาพที่ต้องการภายหลังการเปลี่ยนแปลง	มติที่ประชุม
1. <u>ขั้นตอนการปฏิบัติงาน</u> - งานสารบรรณ เมื่อมีเรื่องส่งเข้ามา งานปกครองจะเป็นผู้เสนอหัวหน้าเขต โดยที่หน่วยงานเจ้าของเรื่องไม่มีโอกาสเสนอความเห็น	1. <u>ขั้นตอนการปฏิบัติงาน</u> - งานสารบรรณ เมื่อมีเรื่องส่งเข้ามา ต้องการให้ส่งเรื่องนั้นไปยังงานเจ้าของเรื่อง เป็นผู้เสนอหัวหน้าเขตเอง ไม่ใช่ให้งานปกครองเป็นผู้เสนอ	<u>มติที่ประชุม</u> - เมื่องานปกครองรับหนังสือเข้ามาแล้ว ให้พิจารณาว่าเรื่องใดเกี่ยวข้องกับงานใดที่ผู้ช่วยหัวหน้าเขตควบคุมอยู่ ให้นำเสนอผู้ช่วยใดคนหนึ่งเสนอหัวหน้าเขต ยกเว้นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับ - งานนโยบาย - เรื่องราวร้องทุกข์ - การบริหารงานบุคคล - งบประมาณ - ให้ปรับปรุงงานให้เร็วขึ้น
2. <u>สวัสดิการในเรื่องต่าง ๆ</u> -- สวัสดิการในเรื่องโรงอาหาร ร้านค้า หอน้ำ หองเวร โทรศัทพ์ ยังไม่คี่เท่าที่ควร	2. <u>สวัสดิการในเรื่องต่าง ๆ</u> - ให้มีการปรับปรุงโรงอาหาร ร้านค้า หอน้ำ โทรศัทพ์ หองเวร ให้อยู่ในสภาพที่สะอาด โดยมีการมอบหมายและกวาดขันอย่างสม่ำเสมอ	<u>มติที่ประชุม</u> - การให้จัดทำโรงอาหาร ร้านค้า ยังไม่เห็นควรจัดทำ เพราะบริเวณใกล้เคียงเขตตามีร้านอาหารและร้านค้าอยู่เป็นจำนวนมากแล้ว ถ้าทาง

สภาพปัจจุบัน	สภาพที่ต้องการภายหลังการเปลี่ยนแปลง	มติที่ประชุม
		เขตฯ จัดทำจะไม่ได้ผล เพราะข้าราชการมีน้อย ส่วนห้องน้ำให้งานปกครองกวดขันอย่างเข้มงวดกับผู้มีหน้าที่ทำความสะอาดห้องน้ำทุกชั้น อย่าได้ปล่อยปละละเลยให้สกปรกได้ และให้หัวหน้างานปกครองเรียกผู้มีหน้าที่ทำความสะอาดห้องน้ำชั้นล่างติดกับห้องงานทะเบียนมากำชับอย่าให้สกปรกและมีน้ำเอ่อล้นเป็นอันตราย และให้แก้ไขห้องน้ำผู้ชายชั้น 2 ซักโครกไม้ดีให้เรียบร้อย สำหรับห้องเวรไค้จัดห้องใหม่เรียบร้อยแล้ว โดยมอบให้งานปกครองเป็นผู้ควบคุมดูแลความสะอาด - ในเรื่องการดูแลความเสียหาย ความสะอาด ความเป็นระเบียบเรียบร้อยต่าง ๆ ภายในเขตฯ ให้งานปกครองเป็นผู้ดูแลสำรวจ ถ้ามีของเสียหายชำรุด เช่น ห้องน้ำ ไฟฟ้า ให้ทำเรื่องขออนุมัติหัวหน้าเขตฯ ในหลักการ แล้วส่งเรื่องให้งานคลังดำเนินการต่อไป

สภาพปัจจุบัน	สภาพที่ต้องการภายหลังการเปลี่ยนแปลง	มติที่ประชุม
- การขอรับสวัสดิการภายในเขตฯ เช่น เรื่องการเบิกจ่ายเงินสวัสดิการเกี่ยวกับค่าเล่าเรียนบุตร ค่ารักษาพยาบาล ฯลฯ และต้องเรียกหลักฐานแนบทุกครั้งที่มีการเบิกจ่ายทั้งที่เคยแนบไปให้แล้ว 3. <u>การสื่อสารภายในเขตและการประชาสัมพันธ์</u> - ขาดการพบปะประชุมหารือกันทุกระดับภายในเขตฯ	- ต้องการให้การเบิกจ่ายเงินสวัสดิการได้เร็วขึ้น และไม่ต้องส่งหลักฐานที่เคยส่งให้แล้วอีก 3. <u>การสื่อสารภายในเขตและการประชาสัมพันธ์</u> - ควรจัดให้มีการพบปะหารือกันทุกระดับภายในเขตฯ 3 เดือนต่อครั้ง	- ให้งานคลังปฏิบัติและตั้งข้อสังเกตว่าการเบิกจ่ายเงินสวัสดิการเกี่ยวกับค่าเล่าเรียนบุตร ค่ารักษาพยาบาล แบบฟอร์มยังไม่รัดกุม ถ้ามีโอกาสเปลี่ยนใก้ควรเปลี่ยนแปลงแก้ไข <u>มติที่ประชุม</u> - การพบปะหารือกันทุกระดับภายในเขตฯ 3 เดือนต่อครั้งนั้น ไม่สมควรทำเพราะเห็นว่าจะไม่ไ้ผลเท่าที่ควร เพราะธรรมดาแล้วหัวหน้าเขตก็ได้พบปะหารือผู้บังคับบัญชทุกระดับชั้นเป็นประจำอยู่แล้ว ในแต่ละสายงานที่เกี่ยวข้อง อีกประการ การพบปะหารือในลักษณะที่เสนอเช่นนี้ กูจะเป็นการพบปะหารือเพื่อสังสรรค์มากกว่าจะแลกเปลี่ยนความคิดเห็นทางการงานหรือสร้างความเข้าใจกันทั่วถึง

สภาพปัจจุบัน	สภาพที่ต้องการภายหลังการเปลี่ยนแปลง	มติที่ประชุม
- ชาคการประชุมหารือกันภายในงานแต่ละงาน - ชาคหน่วยประชาสัมพันธ์และเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ของเขตฯ	- ควรให้มีการประชุมหารือกันภายในแต่ละงาน เดือนละครั้งหรือแล้วแต่หัวหน้างานจะเห็นสมควร - ควรจัดบุคคลที่มีความสัมพันธ์ทุกหน่วยงานในเขตฯ ไปปฏิบัติหน้าที่ประชาสัมพันธ์โดยผลัดเปลี่ยนหมุนเวียนกันไป หรือแต่งตั้งเป็นเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ประจำเขตเพื่อแก้ปัญหาไปพลางก่อน	- ให้หัวหน้าส่วนราชการประชุมหารือผู้ร่วมงานภายในงานเดือนละครั้งหรือแล้วแต่หัวหน้างานแต่ละงานจะเห็นสมควร - เขตฯ ลังคำ เน้นการอยู่ และจะให้เจ้าหน้าที่เริ่มปฏิบัติงานการประชาสัมพันธ์แล้วโดยให้งานปกครองออกคำสั่งแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ 10 คน ทำหน้าที่เป็นประชาสัมพันธ์ของเขตฯ
4. <u>ความสัมพันธ์ของข้าราชการภายในเขตฯ</u> - มีการขัดแย้งระหว่างเจ้าหน้าที่ในองค์กร	4. <u>ความสัมพันธ์ของข้าราชการภายในเขตฯ</u> - จัดวางตัวบุคคลให้เหมาะสมกับงานโดยหัวหน้างาน	<u>มติที่ประชุม</u> - ปัญหาที่ประชุมเห็นว่าส่วนใหญ่เกี่ยวข้องกับงานทะเบียน ซึ่งเป็นงานที่ติดต่อบริการประชาชนมากกว่างานอื่น จึงให้ช่วยหัวหน้าเขตฯ เรียกประชุมเจ้าหน้าที่งานทะเบียนเพื่อปรึกษาหารือ ถอดถอนหาวิธีแก้ไขปัญหากาง ๆ ให้หมดไป และบังเกิดผลดีแก่ทางราชการ

สภาพปัจจุบัน	สภาพที่กองการภายหลังการเปลี่ยนแปลง	มติที่ประชุม
- ความเชื่อมั่นและการไว้วางใจซึ่งกันและกัน 5. <u>การจัดสำนักงาน</u> - สถานที่ของแต่ละงานไม่เหมาะสม - ไม่มีห้องประชุมเขตก - เวลาากลางคืนมีบุคคลภายนอกนำรถยนต์เข้ามาจอด	- ควรให้ความเชื่อมั่นและไว้วางใจซึ่งกันและกัน โดยจัดให้มีการประชุมหรือทัศนศึกษาร่วมกัน 5. <u>การจัดสำนักงาน</u> - จัดสถานที่ทำงานใหม่ให้แต่ละงานอยู่ในที่ ๆ เหมาะสมกับการให้บริการ เช่น งานรายได้ไม่ควรอยู่ชั้น 3 งานคลังคัมแคบควรขยับขยาย - จัดให้มีห้องประชุมเป็นสัดส่วน - ควรหาทางป้องกัน	- ปัญหาเรื่องนี้ขึ้นอยู่กับตัวบุคคลว่าจะปฏิบัติตนอย่างไรจึงจะให้บุคคลอื่นเชื่อมั่นและไว้วางใจ และขอให้หัวหน้างานช่วยกันพิจารณาดำเนินการตามความเหมาะสม <u>มติที่ประชุม</u> - งานคลัง งานรายได้ ยอมรับและเข้าใจในสภาพของตัวอาคาร และความจำเป็นของงานอื่นที่มีมากกว่า เช่น งานทะเบียน - ให้งานโยธาของงบประมาณกลางเพื่อปรับปรุงห้องพัสดุ และของงบประมาณกันห้องชั้น 3 เป็นห้องประชุม - ให้งานปกครองออกคำสั่งให้ยามถือปฏิบัติ ให้ออกกุญแจไม่ให้บุคคลภายนอกนำรถเข้ามาจอดโดยเด็ดขาด

สภาพปัจจุบัน	สภาพที่ต้องการภายหลังการเปลี่ยนแปลง	มติที่ประชุม
6. <u>ทัศนคติของข้าราชการ</u> - ทำดีไม่ไถ่ดี ลูกน้องทำ ความดีไม่ได้รับความสนใจจากหัวหน้า และไม่ยุติธรรมในการพิจารณาความดีความชอบ - ขาดความยุติธรรมและความเสมอภาคในการแบ่งงานให้รับผิดชอบ - การให้บริการประชาชน	6. <u>ทัศนคติของข้าราชการ</u> - อยากให้มีสภาพที่ข้าราชการปฏิบัติหน้าที่ทุกคนมีขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานที่มีความพอใจในการทำงาน - มีการพิจารณาแบ่งงานให้แต่ละคนรับผิดชอบอย่างยุติธรรมและเสมอภาค - ให้ทุกคนตระหนักว่าการบริการจะดีหรือเลวขึ้นอยู่กับเจ้าหน้าที่ในองค์การ	<u>มติที่ประชุม</u> - ให้หัวหน้างานซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาเบื้องต้น เป็นผู้ชี้แจงแก่ผู้ใต้บังคับบัญชาถึงหลักเกณฑ์ในการพิจารณาความดีความชอบ - ให้หัวหน้างานแต่ละงานซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบในเรื่องนี้ตระหนักไว้ - ให้หัวหน้างานดูแลกับผู้ใต้บังคับบัญชาถึงความสำคัญของการบริการประชาชน
7. <u>อัตราค่าจ้าง</u> - มีอัตราค่าจ้างที่ยังขาดปฏิบัติงานอยู่มาก	7. <u>อัตราค่าจ้าง</u> - ให้ผู้รับผิดชอบเร่งรัดการบรรจุไปย้งกองการเจ้าหน้าที่	<u>มติที่ประชุม</u> - ทุกงาน ปัจจุบันไม่มีปัญหาในเรื่องนี้แล้ว เพราะกองการเจ้าหน้าที่ได้ส่งเจ้าหน้าที่มาบรรจุในตำแหน่งที่ว่างเต็มหมดแล้ว นอกจากงานรักษาความสะอาด อัตราค่าจ้างเจ้าหน้าที่มีน้อยให้งานรักษาความสะอาดประสานงานกับหมวดการเจ้าหน้าที่ งานปกครองในการขออนุมัติอัตราค่าจ้าง

เมื่อเสร็จสิ้นการสัมมนาทั้ง 2 ชั้นตอนของข้าราชการระดับ 3 - 7 แล้ว หัวหน้าเขตฯ ก็ได้นำข้อมูลสภาพปัญหาที่รวบรวมได้ไปประชุมปรึกษาหารือกันเป็นการภายในระหว่างผู้บริหารงาน เพื่อผูกพันรับผิดชอบต่อการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ แลวนั้น แต่เนื่องจากการพัฒนาองค์การเป็นกระบวนการที่มุ่งก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงไปสู่สภาพที่พึงปรารถนา โดยทุกคนทุกระดับในองค์การมีส่วนร่วมเต็มที่ และด้วยความเต็มใจ ฉะนั้น งานพัฒนาองค์การและ เขตป้อมปราบศัตรูพ่ายจึงเห็นพ้องต้องกันที่จะให้มีการสัมมนาข้าราชการระดับ 1 - 2 และลูกจ้าง พร้อมด้วยข้าราชการระดับ 3 ที่ยังไม่เคยเข้าร่วมสัมมนา เพื่อให้บรรลุผลตามแผนการพัฒนาองค์การขึ้น สำหรับจุดมุ่งหมายของการสัมมนาครั้งนี้ ก็เพื่อให้ผู้เข้าสัมมนาได้เรียนรู้และเข้าใจถึงพฤติกรรมมนุษย์ อันจะทำให้สามารถปรับตัวทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ และเพื่อให้ร่วมกันพิจารณาถึงอุปสรรคปัญหาในการปฏิบัติงานแล้วกำหนดเป้าหมายการเปลี่ยนแปลงนำเสนอฝ่ายบริหาร พิจารณาผูกพันก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงไปสู่สภาพที่ต้องการต่อไป โดยมีเป้าหมายในการจัดการสัมมนาครั้งนี้ 3 ประการด้วยกันคือ

1. เพื่อให้ข้าราชการระดับ 1 - 3 และลูกจ้างของเขตป้อมปราบศัตรูพ่ายได้พิจารณาทบทวนถึงการปฏิบัติงานและร่วมกันพิจารณาหาทางแก้ไขปรับปรุงประสิทธิภาพในการทำงานให้ดียิ่งขึ้น
2. ส่งเสริมให้ผู้เข้าสัมมนาได้เรียนรู้และเข้าใจในเรื่องพฤติกรรมมนุษย์ อันจะก่อให้เกิดความเปิดเผยไว้วางใจ และมีทัศนคติที่ดีต่อกัน ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญของการพัฒนาองค์การ
3. เปิดโอกาสให้ข้าราชการและลูกจ้างจากหน่วยงานต่าง ๆ ของเขตป้อมปราบศัตรูพ่ายได้พบปะแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน เป็นการเพิ่มพูนสัมพันธภาพและความสามัคคี

ส่วนวิธีการและแนวการสัมมนาครั้งนี้ ก็จะเป็นการอภิปรายเป็นส่วนใหญ่ นอกจากนั้นก็มีการทำกิจกรรมและอภิปรายปัญหา เพื่อกำหนดเป้าหมายการเปลี่ยนแปลงร่วมกัน อันเป็นแบบจำลองของการทำงานเป็นทีม ซึ่งเป็นแม่แบบจำลองในการพัฒนาองค์การของกรุงเทพมหานครนั่นเอง โดยที่งานพัฒนาองค์การกองฝึกอบรมได้กำหนดเงื่อนไขความสำเร็จไว้ 2 ประการคือ

1. เจ้าหน้าที่ผู้เข้าร่วมสัมมนาควรมีความรู้ความเข้าใจและยอมรับหลักเกณฑ์การพัฒนาองค์การของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง
2. บรรยากาศในการสัมมนาจะต้องสร้างให้ผู้เข้าสัมมนาทุกคนมีความเบิกบานและจริงใจต่อกัน

จากปัญหาที่ได้จากการอภิปรายในระหว่างการสัมมนานั้น เจ้าหน้าที่พัฒนาองค์การ กองฝึกอบรมได้นำกลับมาสรุปผลว่ามีปัญหาต่าง ๆ อะไรบ้าง และทำการจัดลำดับความมากน้อยของปัญหาเพื่อนำผลสรุปดังกล่าวเสนอไปยังหัวหน้าเขตป้อมปราบศัตรูพ่ายเพื่อพิจารณาและจัดประชุมเจ้าหน้าที่ของเขตให้รับทราบอีกครั้งหนึ่ง

โครงการพัฒนาองค์การของเขตป้อมปราบศัตรูพ่ายได้ดำเนินการมาเป็นลำดับขั้นตอน ให้แก่ข้าราชการในทุกระดับของเขตแล้ว นับเป็นโครงการแรกของงานพัฒนาองค์การ กองฝึกอบรมที่ได้รับดำเนินการให้แก่หน่วยงานที่กองการให้มีการพัฒนาองค์การ ดังนั้นหน้าที่ขั้นต่อไปของเจ้าหน้าที่พัฒนาองค์การ กองฝึกอบรมคือ การศึกษาค้นคว้าเปลี่ยนแปลงที่มีขึ้นหลังจากได้มีการดำเนินการพัฒนาองค์การไปแล้ว โดยได้ใช้การทบทวนสอบถามเพื่อทราบถึงผลการเปลี่ยนแปลงของเขตป้อมปราบศัตรูพ่าย (ภาคผนวกหน้า 158) ซึ่งปรากฏผลสรุปจากการประเมินผลการสัมมนาที่ได้กระทำไปแล้วว่าการปฏิบัติงานของเขตไม่ได้มีการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้นแต่อย่างใด ดังนั้นทางงานพัฒนาองค์การ กองฝึกอบรมจึงมีความเห็นว่าหน้าที่ที่จะต้องมี การเริ่มการพัฒนาองค์การของเขตป้อมปราบศัตรูพ่ายเป็นวัฏจักรใหม่ขึ้นอีกเรื่อย ๆ ไป จนกว่าจะไม่มี การเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้นแก่หน่วยงาน แต่ทั้งนี้ทั้งนั้นงานพัฒนาองค์การก็ยังไม่ได้มีการวางแผนการดำเนินงานดังกล่าว เนื่องจากทางเขตป้อมปราบศัตรูพ่ายได้มีการเปลี่ยนแปลงองค์การบริหารใหม่ ที่สำคัญคือการเปลี่ยนแปลงหัวหน้าเขตซึ่งได้กล่าวแล้วว่าการเริ่มต้นการดำเนินงานพัฒนาองค์การนั้น จำเป็นจะต้องมีการเริ่มทำความเข้าใจกับหัวหน้างานใหม่ด้วย เพื่อให้หัวหน้างานคนใหม่ยอมรับและยินยอมร่วมมือกับงานพัฒนาองค์การ กองฝึกอบรมในการจัดโครงการพัฒนาองค์การให้แก่เขต อันจะสามารถทำให้งานดำเนินไปได้ด้วยดี และเนื่องจากปัญหาข้างคั่นนั้นเอง จึงทำให้โครงการพัฒนาองค์การของเขตป้อมปราบศัตรูพ่ายหยุดชะงักไป และในปัจจุบันประมาณ 2523 นี้ งานพัฒนาองค์การของเขตป้อมปราบศัตรูพ่ายจึงยังไม่ได้มีการดำเนินงานการพัฒนาองค์การคืบหน้าไปแต่อย่างใด แต่ก็มีได้หมายความว่า งานพัฒนาองค์การ

กองฝึกอบรมจะหยุดยั้งการดำเนินการไปเสีย หรือถือเสมือนว่างานพัฒนาองค์การ กองฝึกอบรมได้ประสบความสำเร็จในการพัฒนาองค์การโดยสิ้นเชิงก็ตาม

การพัฒนาองค์การของกองควบคุมอาคาร สำนักการโยธา¹

กองควบคุมอาคารเป็นหน่วยงานระดับกองหน่วยหนึ่งของสำนักการโยธา มีงานที่อยู่ในความรับผิดชอบคือ งานธุรการ งานบริการออกแบบ งานอนุญาตการก่อสร้าง งานแผนที่อาคาร งานตรวจและควบคุมอาคารร่วมกับกองก่อสร้างและบูรณะ กองออกแบบ กองควบคุมการก่อสร้าง กองวางวัดที่ดินและที่สาธารณะ ซึ่งงานของกองควบคุมอาคารนั้นเป็นงานที่ต้องติดต่อกับประชาชนเป็นอย่างมาก และเพื่อให้งานต่าง ๆ นั้นดำเนินไปด้วยความรวดเร็วและบรรลุลตามเป้าหมายที่วางไว้อย่างสมบูรณ์ จึงจำเป็นต้องมีเจ้าหน้าที่ในสายงานทุกคนจึงต้องมีความร่วมมือ ร่วมใจและประสานงานกันเป็นอย่างดี เพื่อประโยชน์ของประชาชนส่วนรวมและด้วยความสัมพันธ์อันดี

ดังนั้น งานพัฒนาองค์การ กองฝึกอบรมจึงเห็นความจำเป็นในการที่จะให้มีการดำเนินงานพัฒนาองค์การให้กับกองควบคุมอาคาร สำนักการโยธา จึงได้จัดส่งเจ้าหน้าที่พัฒนาองค์การของกองติดต่อกับผู้อำนวยการกองควบคุมอาคาร สำนักการโยธาเพื่อขอทราบถึงความต้องการในการดำเนินการพัฒนาองค์การ ซึ่งทางกองควบคุมอาคารก็มีได้ชี้แจง ทั้งยังได้จัดประชุมเจ้าหน้าที่ของกองทุกคนให้ทราบถึงความพร้อมที่จะทำการพัฒนาองค์การ และเมื่อทางกองควบคุมอาคารได้ตอบรับรองการที่จะให้มีการดำเนินการพัฒนาองค์การให้กับกองโยธาเจ้าหน้าที่พัฒนาองค์การ กองฝึกอบรมแล้ว งานพัฒนาองค์การ กองฝึกอบรมจึงได้เริ่มแผนงานในการดำเนินการพัฒนาองค์การให้กับกองควบคุมอาคารโดยทันที โดยในขั้นแรกเจ้าหน้าที่พัฒนาองค์การ กองฝึกอบรมได้เริ่มเข้าไปทำการสำรวจวิเคราะห์สภาพทั่วไปของกองก่อน (ประมาณเดือนเมษายน 2522) โดยใช้วิธีการทบทวนสอบถาม (ภาคผนวกหน้า 142) แก่เจ้าหน้าที่ของกองควบคุมอาคาร และได้รับคำตอบกลับมาประมาณ 75% ของพนักงานทั้งหมด จากนั้นเจ้า

¹ สัมภาษณ์วิทยากร พงศ์พิริยะวนิช, เจ้าหน้าที่พัฒนาองค์การ 4 กองฝึกอบรม
สำนักงานปลัดกรุงเทพมหานคร กรุงเทพมหานคร, ธันวาคม 2523.

หน้าที่พัฒนาองค์การก็จะนำผลของการสำรวจกลับมาวิเคราะห์และจัดลำดับของปัญหาที่สำรวจ
ได้ ซึ่งปรากฏผลของปัญหาที่เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติงานของกองควบคุมอาคาร สำนักการ
โยธา พอสรุปได้ดังนี้คือ¹

¹กองปีกอบรม, "โครงการพัฒนาองค์การกองควบคุมอาคาร สำนักการโยธา"
(กรุงเทพมหานคร : กองปีกอบรม สำนักงานปลัดกรุงเทพมหานคร กรุงเทพมหานคร,
2523)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ผลการตรวจวินิจฉัยของคณะกรรมการควบคุมอาคาร

1. การวินิจฉัยสั่งการ

1.1 ผู้บังคับบัญชาให้ผู้อย่างบังคับบัญชา
มีส่วนร่วมในการตัดสินใจแก้ไขปัญหาได้คือ
เพียงใด

1.2 ผู้บังคับบัญชาตัดสินใจสั่งงาน
โดยให้ผู้อย่างบังคับบัญชามีส่วนร่วมคือเพียงใด

2. ลักษณะผู้นำ

2.1 ผู้บังคับบัญชามีลักษณะผู้นำ
ที่ดีมากเพียงใด

3. การทำงานร่วมกัน

3.1 หน่วยงานนี้มีการร่วมมือ
กันในการทำงานเป็นทีมคือเพียงใด

ดีมาก	ดี	พอใช้	ต้องแก้ไข	สาเหตุที่ทำให้เกิดปัญหาดังกล่าว หรือทำให้มีลักษณะที่ต้องแก้ไข	หมายเหตุหรือ ข้อจำกัด

ศูนย์วิทยารักษ์พยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

4. กระบวนการคิดข้อสอบ
 4.1 หน่วยงานนี้มีกระบวนการข้อสอบครบถ้วนรวดเร็วเพียงใด
 4.2 หน่วยงานของท่านมีการคิดข้องานที่คล่องตัวเพียงใด
5. วัตถุประสงค์ขององค์การ
 5.1 ผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงานนี้ได้ทราบวัตถุประสงค์ของการทำงานที่ตนได้รับมอบหมายดีเพียงใด
 5.2 ผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงานนี้มีความเห็นว่างานของหน่วยงานได้ดำเนินก้าวไปแล้วบรรลุวัตถุประสงค์เพียงใด
6. ความรับผิดชอบในงานหน้าที่
 6.1 ผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงานนี้มีความรับผิดชอบมากในหน้าที่ของตนดีเพียงใด

ดีมาก	ดี	พอใช้	ต้องแก้ไข	สาเหตุที่ทำให้เกิดปัญหาค้างกลาวหรือทำให้มีลักษณะที่ตองแก้ไข	หมายเหตุหรือข้อจำกัด

- 7. มนุษยสัมพันธ์และความสามัคคี
 - 7.1 ผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงานนี้มีมนุษยสัมพันธ์และความสามัคคีในการทำงานรวมกัน
คือเพียงใด
- 8. แรงจูงใจ
 - 8.1 ผู้บังคับบัญชาให้การจูงใจกับ
ผู้ใต้บังคับบัญชาคือเพียงใด
- 9. การประสานงาน
 - 9.1 ในหน่วยงานนี้มีการประสาน
งานกันดีเพียงใด
- 10. การควบคุมการปฏิบัติงาน
 - 10.1 ผู้บังคับบัญชามีการควบคุม
การปฏิบัติงานดีเพียงใด
- 11. สิ่งที่หน่วยงานนี้สมควรดำเนินการ
เปลี่ยนแปลง
- 12. ปัญหาพิเศษ

ดีมาก	ดี	พอใช้	ต้องแก้ไข	สาเหตุที่ทำให้เกิดปัญหาดังกล่าว หรือทำให้มีลักษณะที่ต้องแก้ไข	หมายเหตุหรือ ขอรำลึก

จากปัญหาทั้งหมดนั้น เจ้าหน้าที่พัฒนาองค์การได้นำเสนอต่อผู้อำนวยการกองควบคุมอาคารเพื่อพิจารณาและยอมรับผลของการวิเคราะห์นั้น ซึ่งในบางปัญหากองควบคุมอาคารก็สามารถที่จะแก้ไขได้เอง แต่ปัญหามางประการก็จักต้องแก้ไขด้วยการอาศัยกระบวนการพัฒนาองค์การ ดังนั้น เจ้าหน้าที่พัฒนาองค์การจึงต้องทำความตกลงกับผู้บริหารระดับสูงของกองอีกครั้งหนึ่งถึงความพร้อมที่จะร่วมมือกับเจ้าหน้าที่พัฒนาองค์การในการที่จะให้มีการดำเนินการพัฒนาองค์การเพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว สำหรับในขั้นนี้ เจ้าหน้าที่พัฒนาองค์การจะได้แนะนำถึงขั้นตอน วิธีการและแนวทางของการพัฒนาองค์การให้กับผู้อำนวยการกองควบคุมอาคารเข้าใจ และมองเห็นถึงสู่ทางในการแก้ปัญหาที่ใด จากนั้นจึงได้จัดประชุมเจ้าหน้าที่ระดับผู้บริหารของกอง เพื่อเสนอถึงผลการวิเคราะห์สภาพทั่วไปนั้นให้ทราบโดยทั่วกัน ทำความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการพัฒนาองค์การ พยายามสร้างการยอมรับและความพร้อมของผู้เข้าร่วมประชุมในการที่จะให้ความร่วมมือเพื่อการเปลี่ยนแปลงที่ดีร่วมกัน เพื่อทั้งผู้บริหารระดับสูงที่สุดของกองและเจ้าหน้าที่ได้เข้าใจและรับทราบถึงการที่จะดำเนินการพัฒนาองค์การเพื่อการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้นแล้ว เจ้าหน้าที่พัฒนาองค์การ กองฝึกอบรมจึงได้เริ่มดำเนินการในขั้นต่อไปคือ การสำรวจวิเคราะห์ปัญหาให้กับกองควบคุมอาคารอย่างละเอียดอีกครั้งหนึ่ง ซึ่งการวิเคราะห์ครั้งนี้จะใช้วิธีการสัมภาษณ์เป็นรายบุคคลไป (ภาคผนวกหน้า 142) เพื่อยืนยันถึงปัญหาที่วิเคราะห์ไว้ในครั้งแรก พร้อมทั้งค้นหาสาเหตุของปัญหาให้ลึกซึ้งยิ่งขึ้น อันพอจะสรุปเป็นปัญหาใหญ่ได้ 2 ประการคือ¹

1. ปัญหาคานโครงสร้าง การจัดแผนงาน กระบวนการและขั้นตอนในการทำงานยังคงเป็นไปในลักษณะเดิมไม่เปลี่ยนแปลง ทำให้การปฏิบัติงานล่าช้าไม่สามารถให้การบริการกับประชาชนที่มาติดต่อได้อย่างรวดเร็ว

2. ปัญหางานการบริหารและการปฏิบัติงาน มีปัญหาเรื่องการประชุมงาน สัมพันธ์ภาพ การติดต่อสื่อสาร การมีมนุษยสัมพันธ์กับประชาชนผู้มาติดต่อ และปัญหาเรื่องการจัดถือผลประโยชน์ส่วนตนมากกว่าส่วนรวม

¹ กองฝึกอบรม, "แผนดำเนินงานสัมมนาเพื่อพัฒนาองค์การกองควบคุมอาคาร สำนักการโยธา ปีงบประมาณ 2523" (กรุงเทพมหานคร : กองฝึกอบรม สำนักงานปลัดกรุงเทพมหานคร กรุงเทพมหานคร, 2523)

ดังนั้น งานพัฒนาองค์กร กองฝึกอบรมจึงเห็นสมควรที่จะจัดดำเนินการพัฒนาองค์กร กองควบคุมอาคารขึ้น เพื่อร่วมแก้ไขปัญหาคำคัญ ๆ ที่จะช่วยให้การปฏิบัติงานของกองบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้มากขึ้น และให้สามารถใช้กระบวนการของกลุ่มแก้ปัญหาอื่น ๆ ที่ยังมีอยู่ในปัจจุบัน หรือปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้นได้ในอนาคต ซึ่งวิธีการทำงานพัฒนาองค์กรเห็นว่าเหมาะสมและน่าจะได้ผลที่สุดภายในระยะเวลาอันสั้นก็คือ การจัดโครงการสัมมนาเพื่อพัฒนาองค์กรนั่นเอง และแผนงานในกาจัดโครงการสัมมนานี้ เจ้าหน้าที่พัฒนาองค์กรจะเป็นผู้ดำเนินการนับแต่การจัดหลักสูตร แนวทาง วิธีการ วิทยากร ผู้เข้าสัมมนา สถานที่ อุปกรณ์ เครื่องมือ และงบประมาณในการสัมมนา โดยมุ่งที่จะให้ข้าราชการของกองควบคุมอาคาร ให้ความสนใจและความเข้าใจถึงหลักในการปฏิบัติงานร่วมกันที่ดีและร่วมกันระดมความรู้ความเข้าใจดังกล่าว มาช่วยกันแก้ไขปัญหในการปฏิบัติงานเพื่อให้ผลการปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลตามเป้าหมายทั้งของกองควบคุมอาคารเองและของกรุงเทพมหานครด้วย ซึ่งวัตถุประสงค์ของการสัมมนาได้กำหนดไว้ดังนี้

1. เพื่อเสริมสร้างความสนิทสนมคุ้นเคยและความสัมพันธ์แบบไม่เป็นทางการ อันจะช่วยให้การปฏิบัติงานสะดวกรวดเร็วยิ่งขึ้น
2. เพื่อเสริมสร้างสัมพันธภาพและบรรยากาศที่ดีในการทำงานเป็นทีมในองค์กร
3. เพื่อให้การประสานงานและการติดต่อสื่อสารคล่องตัวและรวดเร็วขึ้น
4. เพื่อให้ผู้เข้าสัมมนาได้เข้าใจในประเด็นปัญหาสำคัญ และร่วมกันกำหนดเป้าหมายของการเปลี่ยนแปลงที่จะนำไปสู่การแก้ไขปัญห และการทำงานที่มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ส่วนผู้เข้าร่วมสัมมนาเพื่อการพัฒนาองค์กรนั้น ก็คือข้าราชการและลูกจ้างของกองควบคุมอาคารทุกคน จำนวน 87 คน โดยได้แบ่งการสัมมนาออกเป็น 3 รุ่น ๆ ละ 29 คนคือ

รุ่นที่ 1	ระหว่างวันที่	9 - 11	มกราคม	2523
รุ่นที่ 2	"	16 - 18	"	2523
รุ่นที่ 3	"	23 - 25	"	2523

ตารางแผนงานการสัมมนาเพื่อพัฒนาองค์การ กองควบคุมอาคาร
ณ ห้องประชุมสมาคมศิษย์เก่าช่างก่อสร้างอุเทนถวาย

วัน เวลา	9.00-10.00 น.	11.00-12.00 น.	13.30-15.30 น.	15.30-16.30 น.
9, 16, 23 ม.ค.23	วัตถุประสงค์และ ขอบเขตของการ สัมมนา	ปรับพฤติกรรม	ปรับพฤติกรรม	
10, 17, 24 ม.ค.23	จิตวิทยาองค์การ		บทบาทสมมติกลุ่ม	วัตถุประสงค์และ เป้าหมายของกอง ควบคุมอาคาร
11, 18, 25 ม.ค.23	การประชุมกำหนดเป้าหมาย ของการเปลี่ยนแปลง		การประชุมกำหนดเป้าหมาย ของการเปลี่ยนแปลง (ต่อ)	

แผนงานการพัฒนาองค์การครั้งนี้ได้ใช้งบประมาณของกองฝึกรวม หมดค่าใช้จ่าย
อื่นประเภทโครงการพัฒนาองค์การระดับสำนักและหน่วยงานในสังกัด ประจำปีงบประมาณ 2523
ดังนี้รายละเอียดคือ

ค่าตอบแทนผู้บรรยาย	9,000	บาท
ค่าวัสดุ ค่าโสภณภัณฑ์ ค่าเครื่องเขียน	4,000	บาท
ค่าวัสดุอื่น ๆ	2,400	บาท
ค่าเครื่องพิมพ์สำหรับวิทยากรและผู้เข้าสัมมนา	<u>1,400</u>	บาท
รวม	<u>16,800</u>	บาท

หลังจากที่เจ้าหน้าที่พัฒนาองค์การได้กำหนดแผนงานเรียบร้อยแล้ว ก็จะนำผลการ
สำรวจวิเคราะห์องค์การในครั้งหลังนี้เสนอต่อผู้อำนวยการกองควบคุมอาคาร พร้อมทั้งหลักสูตร
วัน เวลา และสถานที่ที่จะทำการสัมมนาตามแผนงาน เพื่อขอความเห็นชอบและทำสัญญาการค้า

เน้นการพัฒนาองค์การร่วมกันเป็นลายลักษณ์อักษร และจะให้ความร่วมมือทุกประการเพื่อความสำเร็จของงาน โดยมีเงื่อนไขอันอาจจะเป็นอุปสรรคของความสำเร็จในการดำเนินงานอยู่ 2 ประการอันเกี่ยวกับ

1. ความรู้ ความเข้าใจและการยอมรับหลักการพัฒนาองค์การของผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย
2. การสร้างบรรยากาศในการดำเนินการที่เปิดเผยและจริงใจต่อกัน

ในขั้นตอนแรกของการดำเนินการสัมมนาทั้ง 3 รุ่นนั้น จะเดินทางไปตามตารางการสัมมนาที่กำหนดไว้ทุกประการคือ การบรรยายตามหัวข้อวิชาที่กำหนดโดยวิทยากรรับเชิญ ส่วนในช่วงของการปฏิบัติกรมนั้น จะเป็นช่วงของการเสริมสร้างบรรยากาศอันจะก่อให้เกิดความใกล้ชิดสนิทสนมกัน ซึ่งก็จะเป็นการแบ่งเป็นกลุ่มย่อยเพื่อทำกิจกรรมร่วมกัน อภิปรายปัญหาและปรึกษาหารือร่วมกัน การเล่นเกมส่ต่าง ๆ ร่วมกัน เป็นต้น และในช่วงสุดท้ายของการสัมมนาซึ่งเป็นการประชุมกำหนดเป้าหมายของความเปลี่ยนแปลงนั้น จะเป็นช่วงของการเข้าถึงปัญหาอย่างแท้จริง มีการล่าคืบถึงปัญหาที่เกิดขึ้นและค้นหาทางเลือกในการแก้ไขปัญหาคือที่สุด

เมื่อสิ้นสุดการสัมมนาตามหมายกำหนดการทั้ง 3 รุ่นแล้ว ประมาณ 15 วันหลังจากนั้นเจ้าหน้าที่พัฒนาองค์การผู้ดำเนินการสัมมนาก็ได้รวบรวมปัญหา สรุปผลของมติที่ประชุมในการแก้ไข้ปัญหา และข้อเสนอแนะต่าง ๆ ของผู้เข้าร่วมสัมมนาทุกรุ่น เสนอต่อผู้อำนวยการกองควบคุมอาคารเพื่อรับทราบ จากนั้นจึงจัดให้มีการประชุมเป็นการภายในขึ้นระหว่างผู้อำนวยการกองควบคุมอาคาร หัวหน้างานทุกงาน และตัวแทนของรุ่นสัมมนาทั้ง 3 รุ่น เพื่อปรับปรุงเป้าหมายของการเปลี่ยนแปลงในแต่ละรุ่นให้เป็นเป้าหมายเดียวกัน โดยมีข้อพิจารณาในการประชุมดังนี้

1. พิจารณาถึงความเป็นจริงและความเป็นไปได้ของมติหรือข้อเสนอแนะแต่ละรายการหรือแต่ละประเด็น

2. หากที่ประชุมยอมรับปัญหาและเห็นว่าม็ู่ทางที่จะแก้ไขปรับปรุงประการใดให้ล่าคืบความสำคัญของปัญหาขึ้นมาว่า รายการใดหรือประเด็นใดควรได้รับการปรับปรุงแก้ไขตามล่าคืบก่อนหลัง โดยพยายามรวมมติย่อยเข้าเป็นประเด็นหรือเรื่องหลักเสีย

3. แยกมติหรือประเด็นหลักแต่ละประเด็นออกเป็นกิจกรรม เพื่อให้มีการปฏิบัติเพื่อการพัฒนาองค์การซึ่งกิจกรรมนั้นอาจออกมาในรูปเงินงาน แผนงาน หรือโครงการก็ได้

และเมื่อการประชุมเพื่อปรับเป้าหมายได้เสร็จสิ้นลง เจ้าหน้าที่พัฒนาองค์การร่วมกับกองควบคุมอาคารก็จะจัดการประชุมอีกครั้งหนึ่งระหว่างผู้บริหารของกองกับสมาชิกผู้มีส่วนร่วมรับผิดชอบในการดำเนินกิจกรรมตามที่ได้รับมอบหมาย โดยมีสาระในการประชุมของการมอบหมายงานดังนี้

1. เพื่อกำหนดตัวผู้รับผิดชอบกิจกรรมแต่ละชิ้น ในการที่จะได้ทำแผนงานเสนอขึ้นมาและจะได้จัดหาคน เครื่องมือ หรืออุปกรณ์ต่าง ๆ ที่จำเป็นในการดำเนินกิจกรรมให้
2. เพื่อกำหนดระยะเวลาในการวางแผน ระยะเวลาในการดำเนินการ และระยะเวลาประเมินผลของกิจกรรมที่ดำเนินการ
3. เพื่อติดตามการดำเนินงานในการสำรวจวิเคราะห์อุปสรรค ปัญหาของงานที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงตามเป้าหมายไม่ได้ อันอาจจะเป็นหนทางที่จะก่อให้เกิดกระบวนการพัฒนาองค์การในวัฏจักรที่ 2 ขึ้นได้
4. เพื่อให้ผู้รับผิดชอบกิจกรรมนั้น ๆ เสนอผลงานที่ได้กระทำแล้วต่อผู้บริหารของกองควบคุมอาคาร สำนักการโยธา

กิจกรรมต่อเนื่องภายหลังจากสัมมนาของเจ้าหน้าที่พัฒนาองค์การ กองฝึกอบรมอีกหน้าหนึ่งที่ก็คือ การติดตามประเมินผลของการเปลี่ยนแปลง ซึ่งในขั้นนี้งานพัฒนาองค์การร่วมกับกองควบคุมอาคารได้ดำเนินการในประมาณเดือน มิถุนายน 2523 คือภายหลังจากการเสร็จสิ้นการสัมมนา 6 เดือน โดยใช้วิธีการประเมินผลจากแบบสอบถามซึ่งแจกแก่เจ้าหน้าที่ของกองควบคุมอาคารที่เข้าร่วมสัมมนาทุกคน (ภาคผนวกหน้า 160) และสำหรับจุดมุ่งหมายในการประเมินผลนี้มุ่งอยู่ 2 ประการคือ

1. เพื่อเป็นการติดตามผลการเปลี่ยนแปลงในการที่จะได้พิจารณาถึงผลสำเร็จจากการดำเนินการพัฒนาองค์การในครั้งก่อน
2. เพื่อเป็นการพิจารณาคำแนะนำการพัฒนาองค์การในวัฏจักรที่ 2 ต่อไป

ผลสรุปจากการวิเคราะห์เพื่อการติดตามประเมินผลการเปลี่ยนแปลงของข้าราชการกองควบคุมอาคารมีดังนี้¹

¹ กองฝึกอบรม, "โครงการพัฒนาองค์การกองควบคุมอาคาร"

1. ความถี่สัมมนา ผู้เข้าสัมมนามีทัศนคติที่คัดค้านการสัมมนา จำแนกได้คือ
 ดีมาก 69.63% ปานกลาง 25.98% น้อย 4.39% น้อยที่สุด ไม่มี
2. ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่าง ๆ สรุปได้คือ
 - 2.1 ควรจัดให้มีการสัมมนาเช่นนี้อีก โดยเฉพาะอย่างยิ่งควรได้มีการ
 ตีความผลการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจากการสัมมนา
 - 2.2 ระยะเวลาที่จัดให้มีการสัมมนาสั้นเกินไป เนื่องจากเจ้าหน้าที่ของ
 กองควบคุมอาคารมีภารกิจในการปฏิบัติงานมาก
 - 2.3 สถานที่สัมมนาไม่เหมาะสม เนื่องจากเป็นสถานที่ที่มีโศกนาฏกรรมสำหรับ
 การประชุมสัมมนาโดยตรง
 ซึ่งจากข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่าง ๆ นั้น งานพัฒนาองค์กรได้ดำเนินการแก้ไข
 อยู่แล้วคือ

1. จัดกิจกรรมต่อเนื่องภายหลังการสัมมนา และมีการตีความผลการเปลี่ยนแปลง
 อย่างใกล้ชิด
2. พยายามจัดหาสถานที่สัมมนาที่เหมาะสม แต่ประสบปัญหาเรื่องสถานที่ที่ต้อง
 การมักไม่ว่างระหว่างวัน เวลาที่กำหนดเสมอ
3. ส่วนพฤติกรรมที่ยังเป็นปัญหา หรือพฤติกรรมที่เป็นปัญหาใหม่นั้น ก็จะมีการ
 ดำเนินการตั้งเป้าหมายการเปลี่ยนแปลงเพิ่มเติม ในอันที่จะให้มีการดำเนินการพัฒนาองค์กรใน
 วัฏจักรที่สองต่อไป

โปรแกรมการดำเนินการพัฒนาองค์กรของกองควบคุมอาคาร สำนักการโยธา โดย
 เจ้าหน้าที่พัฒนาองค์กร กองฝึกอบรมนับแต่การเริ่มสำรวจองค์การจนถึงการตีความประเมินผล
 การเปลี่ยนแปลงนั้น ได้เสร็จสิ้นลงราวเดือนกรกฎาคม 2523 ซึ่งเป็นระยะเวลาของการสิ้นสุด
 ปีงบประมาณพอดี ประกอบกับเงินงบประมาณที่จัดสรรไว้เพื่อการพัฒนาองค์กรกองฝึกอบรมได้
 หมดลงด้วย ดังนั้น แผนงานการพัฒนาองค์กรในวัฏจักรที่สองของกองควบคุมอาคารจึงจำเป็นต้อง
 จะต้องนำไปดำเนินการในปีงบประมาณ 2524 และเจ้าหน้าที่พัฒนาองค์กรกองฝึกอบรม ก็จักได้
 จัดการดำเนินการตามแผนงานที่วางไว้โดยเร่งด่วนต่อไป